

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

(16) Hüttenfeld über Lampertheim, Deutschland

Nr. 5 (55) 1963 m. gegužės mėn. 14 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

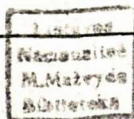
MOTINAI PAGERBTI.

Motina-gyvybės simbolis. Ji duoda gyvybę atskiram individui, iš kurių susideda šeima, visuomenė, tauta. Mūsų grumtynėse dėl laisvės svarbu ne tik stipri individo fizinė gyvybė, bet reikia, kad individas būtų susipratęs lietuvių tautos šeimos narys, gyvybingas, aktingas ir kovingas savo tautos reikaluose. Lietuvė motina nuo vyskupo Valančiaus laikų tautos išlikimo kovoje atlieka ypatingą vaidmenį. Ji valančinėje vargo mokykloje mokė savo kūdikį lietuvių kalbos ir tikėjimo, kvėpė jam gilią tėvynės meilę. Vėliau ji išaugino Lietuvos Nepriklausomybės karų savanorius, partizanus, ji kentėjo ir kenčia todėl, kad myli savo tautą Sibire ir net savo krašte - Lietuvoje.

Svetimose šalyse atsidūrusiai motinai tenka šventa pareiga būti savo vaikučių lietuviškumo sargyboje. Toji jos pareiga dabar yra sunkesnė, negu valančinėje vargo mokykloje, nes vaikai lanko svetimas mokyklas, klauso svetimomis kalbomis radio, žiūri svetimos televizijos ir visa kita vaiko aplinka yra begaliniai nedėkinga jo lietuviškai sąmonei bręsti. Todėl lietuvei išsivei motinai tenka ypatingai sunki pareiga - tęsti savo motinų tradicijas mokinant savo vaikučius gimtosios lietuvių kalbos ir diegiant į jų sielas ir širdis Lietuvos meilę.

Sveikindami Tave, Lietuve Motina, ir linkėdami stiprybės ir ištvermės, turime stipriausios vilties, jog Tu, kaip ir visumet, kad ir sunkiausiose aplinkybėse, tą kilnų uždavinį atliksi, nes esi apdovanota išmintimi ir neišsenkama meile.

Artėjant birželio mėnesiui, PLB Vokietijos Kr. Valdyba prašo visas apylinkes kuo įspūdingiausiai paminėti lietuvių tautos kruvinąsias sukaktis. 1940-41-44 metų įvykiai šiomet turėtų būti minimi kartu su 100 metų sukaktimi nuo 1863 metų sukilimo prieš rusų-pavergėją.

Vokietijos Krašto Valdybos išdininkas ir reikalų vedėjas p.A.Mariūnas, būdamas Amerikoje, atsilankė Balfio Centre Brooklyne. Jis įteikė Balfui Vasario 16 Gimnazijos namų statybos planus ir sąmatas. Balfio Reikalų Vedėjas kun.L.Jankus prižadėjo dėti pastangų, kad prašytoji Kr.Valdybos pašalpa statybai būtų paskirta, nes Krašto Valdyba išpildė visus Balfio reikalavimus ryšium su prašyta pašalpa.

S T A T Y B A

Kaip jau buvome pranešę, Vasario 16 Gimnazijos klasėms namų statyba yra pradėta. Krašto Valdybos nutarimu sudaryta statybos komisija iš Aleksandro Mariūno ir Jono K.Valiūno. Dabar statyba veda architektas Karl Hutter, Heppenheim. Su ankstesniuoju architektu Gustav J.Lortz sutartis nutraukta, nes jis netiksliai buvo įvertinęs statybos kainą ir laiku neatliko sutartų darbų. Sutartis nutraukta abipusiu susitarimu, sumokent architektui Lortz DM.12.500 honoraro už jo atliktus darbus. Architektui Hutter bus mokama 60% pilno architekto honoraro. Tuo būdu, sutarties nutraukimas su architektu Lortz nuostolių neneša. Rūmų statyba kainuos DM.790.000.-

---

Gegužės mėn. 10 d. įvyko PLB Kr.Valdybos posėdis.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Po nepavykusių abiturientų egzaminų Vasario 16 gimnazijoje, savaime suprantama, kilo gilus susirūpinimas jos geraširdžių rėmėjų tarpe. Yra visa eilė asmenų, kurie norėtų žinoti tikslius davinius apie gimnazijoje dirbančius mokytojus. Čia paduodamos žinios liečia 1963/64 m.m.pradžią.

Darbuojasi Vasario 16 gimnazijoje 12 lietuvių mokytojų ir 4 vokiečiai.

MOKYTOJAI LIETUVIAI:

Direktorius: Bronius LIUBINAS (39 m.), katalikų kunigas, baigęs teologijos mokslus popiežiškame Grigaliaus universitete Romoje, licenciato laipsniu ir šv.Rašto studijas popiežiškame šv.Rašto institute Romoje licenciato laipsniu. Eina direktoriaus pareigas nuo 1962 m.spalio mėn.15 d. Dėsto IV ir V klasėse lotynų kalbą ir VI klasėje Lietuvos istoriją.

Inspektorius: Alfonsas Krivickas (44 m.), dailininkas, baigęs Taidomos. Dailės Institutą Kaune. Dėsto dailę visose klasėse, 4 visuotinės istorijos pamokas ir 6 pamokas Lietuvos istorijos. Vasario 16 gimnazijoje mokytojauja nuo 1953 m.

Katalikų kapelionas: kun.Jonas Riaubūnas (36 m.), popiežiškame šv.Grigaliaus universitete baigęs filozofiją bakalauro laipsniu, teologiją licenciato laipsniu ir Bažnyčios teisę licenciato laipsniu. Šalia tikybos dar dėsto lietuvių kalbą I-je klasėje, visuomeninę istoriją III-je klasėje ir Lietuvos istoriją IV-je klasėje. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1962 m.gegužės mėn.1 d.

Berniukų bendrabučio vedėjas: Tautvydas M.Gailius (40), studijavęs 4 semestrus Erlangene ir 3 semestrus Heidelberge kūno kultūrą, anglistiką ir pedagogiką. Šalia savo darbo berniukų bendrabutyje dėsto kūno kultūrą berniukams ir anglų kalbą žemesnėse klasėse. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1953 m.liepos mėn.16 d.

Mergaičių bendrabučio vedėja: Eliza Tamošaitienė (39 m.), mokiusis Tauragės mokytojų seminarijoje ir Klaipėdos muzikos mokykloje. Šalia mergaičių bendrabučio vedimo, dėsto mergaitėms kūno kultūrą ir vadovauja tautinių šokių rateliams. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1961 m.vasario mėn.1 d.

Saliamonas Antanaitis (69 m.) baigęs Friburgo universiteto (Šveicarijoje) Matematikos-Fizikos fakultetą licenciato laipsniu. Dėsto matematiką VII, VIII ir IX klasėse ir fiziką nuo V iki IX kl. imtinai. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1951 metų.

Jonas Dėdinas (40 m.), kat.kunigas, Liuveno universiteto (Belgijoje) išsigijęs visuomenės mokslų licenciato laipsnį. Dėsto I-je klasėje lietuvių kalbą nemokantiems lietuviškai kalbėti, nuo II iki VI kl. imtinai matematiką, VII ir VIII kl. filozofiją ir VI-VII kl. visuomenės mokslą. Prižiūri pamokų ruošimą. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1959 metų.

Herta Motgabienė (51 m.), dėsto rankdarbius mergaitėms ir eina mergaičių bendrabučio vedėjos pavaduotojos pareigas. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1951 m.lapkričio mėn.15 d.

Kazimieras Motgabis (64 m.), baigęs konservatoriją Klaipėdoje. Dėsto muziką ir vadovauja chorui. Be to dar turi 6 lietuvių kalbos pamokas II-je klasėje ir 6 geografijos pamokas I, II ir III klasėse. Tvarko gimnazijos knygyną. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1951 m.rugsėjo mėn.13 d.

Steponas Povilavičius (57 m.), baigęs Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Filologijos skyrių ir gavęs diplomą. Dėsto lietuvių kalbą nuo III iki IX kl. imtinai. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1957 m.gegužės mėn.15 d.

Fricas J.Skėrys (43 m.) baigęs Tauragės mokytojų seminariją. Dėsto evangelikų tikybą visose klasėse, vokiečių kalbą I, II ir III kl. ir skaičiavimą I-je klasėje. Taip pat moko vokiečių kalbos naujai atvykusius iš Lietuvos ir dar nespėjusius susilyginti tame dalyke su čia gimusiaisiais. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1955 m.balandžio 18 d.

Antanas Viluckis (30 m.), baigęs Klaipėdos Pedagoginio instituto Gamtos-Geografijos skyrių. Dėsto nuo I iki VIII kl: imtinai gamtą, VI, VII ir VIII kl. chemiją, IV - V klasėse geografiją ir rusų kalbą tiems mokiniams, kurie ją mokosi vietoj lotynų kalbos. Prižiūri pamokų ruošimą.

MOKYTOJAI VOKIEČIAI:

Heinz J.Baumeister (31 m.), klasikinių kalbų studentas. Dėsto lo-

tynų kalbą nuo VI iki IX kl. imtinai. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1962 m. vasario mėnesio.

Heinz-Otto Haag (26 m.), baigęs kalbų institutą prie Heidelbergo universiteto, studijuoja ekonomiją Heidelberge. Dėsto anglų kalbą nuo V iki IX kl. imtinai. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1963 metų balandžio mėn. 23 d.

Ursula Meneke (26 m.), studijuoja Heidelbergo universitete anglų ir vokiečių kalbas. Dėsto vokiečių kalbą VI, VII ir VIII klasėse. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1963 m. balandžio mėn. 23 d.

Aloys Weigel (32 m.) doktorantas Pedagoginiame institute Heidelberge. Dėsto visuotinę istoriją VIII-IX kl. ir vokiečių kalbą IV, V ir IX klasėse. Vasario 16 gimnazijoje dirba nuo 1959 m. lapkričio mėnesio.

MOKYTOJU TARYBOS sekretoriumi ir šiems mokslo metams išrinktas vyresnysis mokytojas S. Antanaitis.

M O K I N I A I

1963/64 mokslo metus Vasario 16 gimnazija pradėjo su 89 mokiniais, kurie klasėmis pasidalina sekančiai:

I-je 19, II-je 16, III-je 16, IV-je 13, V-je 8, VI-je 6, VII-je 5, VIII-je 3 ir IX-je 3. Iš jų yra 45 mergaitės ir 44 berniukai; 68 Romos katalikai, 20 evangelikų ir 1 naujųjų apaštalų konfesijos. Šalia suminėtųjų, bendrabutyje dar gyvena 1 mergaitė ir 1 berniukas, lanką kitas mokyklas. 1 mergaitė šiuo tarpu gyvenanti kitur atvykę į gimnaziją II-jam pusmečiui ir kartu su IX klasės mokiniais laikys brandos egzaminus.

Dar yra 13 paduotų prašymų, bet mokiniai iki šiol į gimnaziją nėra atvykę. Tikimasi, kad po vasaros atostogų dar prisidės keletas mokinių iš Bavarijos, kur mokslo metai baigiasi birželio mėnesį.

T A R N A U T O J A I

Ūkiškąją gimnazijos sritį tvarko J. Stankaitis, kuris šiuo metu išvykęs atostogų. Raštinėje dirba V. Povilavičienė, einanti kartu ir Kr. Valdybos raštininkės pareigas. Šoferiauja K. Auškalnis, sargas yra V. Girskis, virtuvės vedėja Kl. Gundermann.

PARKO TVARKYMO DARBAI buvo atliekami ir naujųjų mokslo metų eigoje vis vadovaujant ats. majorui J. Černiui. 2 savaites po 2 darbininkus davė 8593 LS kuopa, o vieną šeštadienį savanoriškai atvykę dirbo 5 tos kuopos nariai: vadas kpt. Juozas Venckus, J. Subačius, V. Vilčinskas, D. Bržas ir J. Dagilis. Savo atostogų 8 dienas darbams gimnazijoje paaukojo 4204 LS kuopos Uhlerborne narys J. Kotwas (ne lietuvis).

S V E Č I A I.

Velykų atostogų metu gimnazijoje lankėsi p. Edvardas Pečiukonis iš JAV, Portland, Oregon, dabar tarnaujantis JAV armijoje Ramsteine ir atvežė gimnazijai dovanų. E. Pečiukonis, nors gimęs JAV-bėse

ir Lietuvoje niekada nebuvęs, tačiau puikiai kalba lietuviškai ir mielai bendrauja su lietuviais. O tam bendravimui jis turi puikių progų Kaiserslauterne. Ir šioje kelionėje jis buvo kartu su 8593 IS kuopos vadu kpt.J.Venckum.

Be savo vaikus atvežusių ar juos lankusių tėvų, š.m. metų bėgyje gimnaziją aplankė miuncheniškiai kun.dr.J.Aviža su Alina Grinie-
ne ir iš Šiaurės Vokietijos kunigai P.Girčius su V.Sarka.

NAUJA DIENOTVARKĖ

Siekiant pakelti mokslo lygį, Mokytojų Tarybos buvo priimta nauja dienos tvarkė, kurioje pramatyta daugiau laiko ruošti pamokoms. Laiko priedas laimimas 15 minučių ankščiau keliantis, sutrumpinant pertraukas tarpe pamokų ir 1 valandą vėliau vakarėniaujant. Vietoj iki šiol buvusių 2 popietinio darbo valandų, dabar yra 3 valandos. Vekarinės darbo valandos liekasi tos pačios. Pamokų ruošimo priežiūra pavesta mok.kun.J.Dėdinui ir mok.A.Viluckiui.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ RATELIAI

Labai pasikeitus mokinių sąstatui, suiro gražiai veikę du tautinių šokių rateliai. Mokytoja E.Tamošaitienė deda pastangų galimai greitu laiku juos vėl pastatyti ant kojų, nes jau yra gauta visa eilė prašymų atlikti programą. Keletas mažesnės apimties šokių už nepilno mėnesio turės būti atlikti Stuttgarte Europos jaunimo suvažiavimo proga, birželio 2 d. Didieji šokiai, kaip Malūnas, Kubilas tikimasi paruošti iki Joninių.

IŠ POSĖDŽIO BAVARIJOS MINISTERIJOJE - PABĖGĖLIŲ PADĖTIS

1963 m. balandžio 25 d. Bavarijos Darbo ir Socialinio Aprūpinimo Ministerijoje įvyko gausus užsieniečių patariamąsios tarybos posėdis. Posėdyje dalyvavo minėtos ministerijos viceministeris Schütz, direktorius Dr.Hergl, keli referentai, J.T. A.Komisaro Pabėgėlių Reikalams atstovas Vokietijai Kadosa, amerikiečių ir vokiečių šalpos organizacijų bei tautinių komitetų atstovai. Lietuvius atstovavo Iz.Rugienius. Buvo svarstyta eilė aktualių klausimų ir reikalų.

1. Svetimųjų rentų įstatymo 1961 m. pakeitimai benamiams svetimšaliams (Heimatlose Ausländer) davė mažai teigiamų rezultatų. Įstatymo 22 str., kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo palankus benamiams svetimšaliams, tikrumoje apima tik mažą pabėgėlių grupę, tarnavusių vokiečių kariuomenėje. Visiems kitiems benamiams svetimšaliams, kilusiems iš kraštų, kuriuose nebuvo įvesti privalomojo draudimo rentų įstatymai, įstatymo pakeitimai yra nepalankūs, nes neužskaitoma kilmės krašte - mums lietuviams Lietuvoje - išdirbtas laikas rentai užsitarnauti. Bavarijos Darbo Ministerijos atstovai aiškino, kad įstatymas nesąs nukreiptas prieš benamius svetimšalius, nes jis taikomas ir Vokietijos piliečiams pabėgėliams, kilusiems iš kraštų, kuriuose nebuvo rentų privalomo drau-

dimo. Vokiečių nuomonė, benamių svetimšalių rentų reikalas turėtų būti tarptautiniu susitarimu sutvarkytas. Iš viso V.Vokietijoje gyvena 8 milijonai asmenų, gaunančių rentas.

2. Įkurdinimo (Eingliederung) benamių svetimšalių sektoriuje daug pagelbėjęs savarankiškai besikuriantiems naštų išlyginimo bankas (Lastenausgleichsbank) Bad Godesberg. Tas bankas teikia paskolas ir benamiams svetimšaliams egzistencijai susikurti ir butui įsigyti. Egzistencijai duodamos paskolos iš 4% iki 17 metų. Mažai įmonėlei įsisteigti duodama iki DM.12.000, vidutinei - iki DM. 30.000.- ir didelei įmonei įsisteigti - iki DM 100.000.- Iki 1962 m. gruodžio 31 d. egzistencijai susikurti buvo išduota 19 milijonų markių paskolų, o butams įsigyti 22 milijonai markių. Paskolų butui įsigyti L.Bankas dabar neduoda, bet reikalingieji paskolų gali jų gauti iš Butų Statybos Ministerijos (Bundeswohnungsbauministerium). Paskolų dydis nuo 3.000 iki 6.000 markių. Prašymai teikiami per apskričių valdybas (Landratsamt). Benamiams svetimšaliams L.Bankas išviso yra išdavęs 41 milijoną markių paskolų. Daugiausiai paskolų yra gavę žydai - 5 milijonus, latviai ir rusai po 3 milijonus, bulgarai apie 1 milijoną, o lietuviai tik apie 700.000 markių. Sulyginus su kitomis tautybėmis, lietuviai labai mažai yra pasinaudoję vokiečių valdžios duodamomis įsikūrimo lengvatomis. Šitas faktas liudija, kad po smarkiai vykdytos lietuvių emigracijos, V.Vokietijoje palikta silpniausias lietuvių elementas, nepajėgiantis savarankiškai kurtis.

3. Zirndorf prie Nürnberg yra vienintelė visoj V.Vokietijoje naujai atbėgantiems iš už geležinės uždangos svetimšaliams pabėgėliams stovykla. Ji gali talpinti 500 asmenų, bet praėjusių metų kai kuriais mėnesiais joje buvo net 700 pabėgėlių. Šioje stovykloje apgyvendinamas kiekvienas svetimšalis pabėgėlis, pabėgęs iš anapus geležinės uždangos. Jis čia turi likti, kol išsprendžiamas jam politinės globos suteikimo klausimas ir sutvarkoma jo dokumentai. Politinės globos pripažinimo reikalas dažniais atvejais yra komplikotas ir ilgai trunkantis dalykas. Ne visi pabėgėliai, ypačiai iš Jugoslavijos, pasisako esą politiniai pabėgėliai. Didelė jų dalis atbėga geresnio ekonominio gyvenimo ieškodami (dabar Jugoslavijos valdžia leidžia legaliai vykti į užsienį darbams). Tokiems, "ūkiniams" pabėgėliams dažnai politinės globos teisė nepripažįstama. Susidaro daug neaiškumų ir saugumo sumetimais, nes sovietiniai kraštai dažnai siunčia šnipus, kurie apsimeta esą nukentėję dėl politinių ar religinių įsitikinimų. Suprantama, kad saugumo organam yra labai sunku patikrinti ar pabėgėlis teisybę sako ir dėl to kai kada atsitinka paliestajam labai nemalonių pasekų, kai tikras politinis pabėgėlis yra gražinamas į jo kilmės kraštą. Todėl šalpos ir pabėgėlių organizacijų atstovai prašė taikinti kuo palankiausias principus ir prašantiems neatmesti globos. Kad ir nepripažintus politinės globos pabėgėliams leidžiama V.Vokietijoje gyventi ir dirbti. Kol gera ekonominė konjunktūra, tai tie žmonės nieko neįdarbiauja, bet jie būtų pirmosios nedarbo aukos ir greičiausiai valstybės organai mėgintų juos iš Vokietijos pašalinti. Valstybės saugumo organams tenka labai sunkus uždavinys - saugoti valstybės saugumą ir nenuskriausti tikro politinio pabėgėlio. Įvykus kokiam atentatui ar sprogus kur bombai, tuojau apkaltinami saugumo organai. Kaip kurjozas buvo papasakota Austrijoje buvęs įvykis. Pabėgėliai tiksliai įrodė, jog jie buvę žiauriai persekiojami dėl savo religinių įsitikinimų, bet kai buvę paprašyti sukalbėti "Tėve Mūsų", tai jie pareiškė, kad apie tokią maldą jie nėra girdėję.

4. Bavarijoje dar buvo dvi stovyklos, kuriose gyveno benamiiai svetimšaliai. Iš jų Landshuto stovykla praktiškai jau likviduota.

Stovykla čia čia buvo Höhen-kareivinėse ir paskutiniu laiku joje gyveno daugiausiai viengungiai. Pastačius St.Nikolaus namus, visi (56) stovyklos gyventojai, išskyrus du, iš stovyklos išsikėlė ir apsigyveno tame St.Nikolaus viengungiams skirtame name.

Antroji stovykla yra Ingolstadte, kurioje dabar gyvena 77 asmenys, iš jų 71 viengungis. Ir čia vokiečių Caritas stato atitinkamus namus, į kuriuos bus iškelti dar dabar stovykloje gyvenantieji benamiai pabėgėliai.

5. Aprūpinimas butais privačiai gyvenančių benamių svetimšalių. Privačiai gyvenantieji svetimšaliai, kurie negalėjo išmigruoti dėl nesveikatos ar šeimos narių nedarbingumo (pav. našlė su mažais vaikais), gyvenantieji nepakenčiamuose butuose, buvo šalpos agentūrų suregistruoti ir perduoti JTA Komisarui įstaigai Bad Godesberge. Pasitarimų su Vokiečių vyriausybe pasekmėje vokiečių įstaigos sutiko statyti ir šiems pabėgėliams apgyvendinti socialinius (mažomis nuomomis) butus. Tokių butų reikalingųjų sąrašai iš Bonn yra perduoti kraštų vyriausybėms, kurios tikrina vietoje ir padarys galutinius sprendimus. Ši programa dar tik pradama, todėl, jei atsirastų lietuvių, kurie į sąrašus nebūtų patekę, patariama kreiptis per vokiečių Caritas arba ir tiesiai į vokiečių įstaigas (Landratsamt) ir pareikšti savo pageidavimus buto gavimo reikalui.

6. Įpilietinimo reikalai. Buvo pranešta, kad iki 1961 m. gruodžio 31 d. Vokietijos pilietybę gavo 12.971 benamis svetimšalis, iš kurių 3.000 gyvena Bavarijoje. Iš viso V.Vokietijoje gyvena apie 200.000 benamių svetimšalių. Mažas įpilietinusių benamių svetimšalių skaičius rodo, kad dauguma jų neatitinka įpilietinimo įstatymo reikalavimų (gera sveikata, turėjimas pastovių pajamų, buto, mokėjimas vokiečių kalbos).

7. Kultūriniais ir kulto poreikiams benamių svetimšalių reikalams Bavarijos valdžia 1963 metams biudžeto keliu yra paskyrusi tik DM 20.000.- Patys Bavarijos valdžios atstovai pripažino, kad ta suma yra per nelyg maža ir apgailėstavo, kad anksčiau šiuo reikalu permažai buvo rūpintis, o dabar yra sunku didesnių sumų gauti, nes ūkiniai konjunktūrai stabilizavusis, yra tendencija biudžetus mažinti.

EVANGELIKŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Nuo š.m.balandžio mėn.27 d. iki gegužės mėn.1 d.Bad Godesberge, Pabaltiečių Krikščionių Studentų name, Schloss Annaberg, vyko evangelikų lietuvių jaunimo suvažiavimas tema: "Kristus kasdieniniame gyvenime". Suvažiavimo programą ištiesai buvo pravesta lietuvių kalba. Iš Vasario 16 Gimnazijos dalyvavo 7 moksleiviai ir Evangelikų Jaunimo Ratelio vadovas mokyt.Skėrys. Didžiausia dalis jaunimo suvažiavo iš Nordrhein-Westfalen krašto, 3 atvyko iš Göttingeno ir viena net iš Bremeno. Iš viso suvažiavime dalyvavo virš 30 jaunuolių.

Referentais buvo suvažiavimo vedėjas kun.J.Urdzė, stud.theol.Petras Cibitis (buv.Vasario 16 Gimnazijos auklėtinis), ponja Marija Kilienė. Prie paskaitų buvo dar pravesta pamaldos su Šventa Vakarėne, biblijos valandėlės, krikščioniški pasikalbėjimai su diskusijom, parodyta krikščioniška filmas ir šviesos paveikslai. Vienas popietis buvo skirtas ekskursijai į Bonn'ą. Ten jaunimas aplankė Federalinės Vokietijos laikinos sostinės įžymybes, pasivaikščiojo

pagal Rheiną ir pamatė parlamento rūmus.

Jau eilė metu kaip kun. J. Urdze ruošia kasmet du didelius jaunimo suvažiavimus. Pavasarį suvažiuoja vien tik lietuviškas ev. jaunimas, o rudenį susirenka Annabėrgo pilyje evangeliškas jaunimas iš Pabaltijos kraštų: Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Balandžio mėn. 26 d. Bonoje įvyko amerikiečių, kanadiečių, vokiečių ir lietuvių skaučių suvažiavimas. Iš Vasario 16 gimnazijos dalyvavo keturios skautės: Birutė Girdvainytė, Vanda Endriukaitė, Milda Krivickaitė ir Regina Tamošaitytė.

Šį suvažiavimą ruošė Kaiserslauterno Amerikos skaučių vadovė. Susirinkime buvo iškeltas klausimas: "Kokia skautė turi būti". Buvo laikomos paskaitos, rodomi filmai.

IŠ APYLINKIŲ GYVENIMO

Hüttenfeld. - Gegužės mėn. 12 d., bažnyčioje pasimeldę už gyvas ir mirusias mąmytes, Vasario 16 gimnazijos moksleiviai paminėjo ir gimnazijoje Motinos Dieną. Kapelionas kun. J. Riaubūno paruoštą žodžio ir dainos pynę atliko mokyt. E. Tamošaitienės vadovaujama jaunųjų grupė. Ateitininkai ir skautai į minėjamą atsilankiusias motinas apdovanojo gėlių puokštėmis.

München. Tarptautinėje parodoje Münchene, vykusioje nuo 1963 m. kovo mėn. 31 d. iki balandžio 12 d. lietuviški margučiai sukėlė didelio susidomėjimo. Vienas didžiųjų vokiečių laikraščių *Suddeutsche Zeitung*, aprašydamas parodą, pailiustravo ją lietuviškų margučių nuotrauka. Parodos lietuviškąjį skyrių parengė Müncheno Moterų Klubas ir lietuvių jaunimas.

München. P-lė Daktarė Dainė Augustaitytė nuo š. m. balandžio mėn. 1 d. yra paskirta vyriausiu etatiniu asistentu slavų-baltų filologijos katedrai München'o universitete. Dr. D. Augustaitytė yra baigus Heidelbergo universiteto dolmečerių institutą-anglų ir prancūzų kalbas ir München'o universiteto filosofijos fakultetą, kur už darbą - "Lietuvių kalbos fonetika" gavo daktaro laipsnį. Be lietuvių kalbos, ji laisvai kalba vokiečių, anglų, prancūzų, rusų ir lenkų kalbomis. Universitete darbą pradėjo balandžio mėn.

Kaiserslautern. Gegužės mėn. 4 d. čia įvyko PLB apylinkės narių visuotinis susirinkimas, dalyvaujant virš 100 žmonių. Savo kadenciją baigiančios valdybos pirmininkas Petras Labanauskas pranešė apie apylinkės veiklą, ypač atžymėdamas visą eilę gerai pavykusių tautinių lietuvių švenčių minėjimų. Jis taip pat pasidžiaugė geru bendradarbiavimu su 8593 LS lietuvių kuopa, rėmusia apylinkės veiklą ne tik moraliai, bet ir finansiškai, už tai padėkodamas kuopos vadui kpt. J. Venckui. Kpt. J. Venckus iš savo pusės padėkojo kuopos rėmuose veikiančio Vasario 16 gimnazijai remti būrelio nariams, kurie jau eilę metų kiekvieną mėnesį gimnazijai sudeda po DM 80.- ir pasiūlė įsteigti antrą tokį būrelį, daugiau apimantį lietuvius, gyvenančius už kuopos ribų.

Buvo išrinkti naujai kadencijai LP apylinkės organai. Valdybon pagal balsų daugumą išrinkta: Jurgis Barasas, Juozas Subačius ir Vytautas Matzas; Kontrolės komisijon: Juozas Venckus, Poškaitis ir Veronika Grovienė.

Susirinkimas įvyko 8593 LS kuopos patalpose. Po oficialiosios dalies vyko šokiai, o jų metu buvo pravesta loterija, pelną skiriant LB apylinkės kasai. Surinkta DM.160.-

Uhlerborn. 4204 LS lietuvių kuopa laimėjo Šisurinės Vokietijos Amerikiečių Karinės Apygardos skirtą penkių žvaigždžių pagyrimo lapą už labai gerą tvarką virtuvėje. Iš 112 LS centro priežiūros ribose esančių 22 kuopų (9 tautybių) tokius pagyrimo lapus gavo 3 kuopos: vokiečių, čekoslovakų ir lietuvių. 4204 LS lietuvių kuopai buvo taip pat įteikta pagyrimo lenta už mažiausią nedarbingumo valandų skaičių per pirmutinį šių metų ketvirtį. Tai kuopai jau daug metų vadovauja kpt. Juozas Matulaitis, virtuvės karininku yra lttn. Juozas Kriščiūnas, virtuvės seržantas J. Aliona.

Apie kuopai įteiktus pagyrimus buvo skelbta amerikiečių kariuomenės laikraštyje "The NACOM Chronicle", 1963 m. balandžio 26 d. numeryje.

4204 LS lietuvių kuopos vyrai paskutiniųjų mėnesių laikotarpyje paaukojo Vasario 16 gimnazijos statybai DM.250.-

Krefeld. Į naują apylinkės valdybą išrinkti ilgametis pirm. J. Sprainaitis, Kunas ir Milerandas.

LIETUVIŲ KOMITETAS PASAULINEI PARODAI SKELBIA: 1963 m. kovo 21 d.

"Viso Pasaulio Lietuviams. Kaip jau seniai visiems yra žinoma, 1964-1965 m. New Yorke įvyksta Pasaulinė Paroda. Amerikoje gyvenantys lietuviai nutarė šioj parodoj dalyvauti ir tam reikalui New Yorke yra sudarytas Specialus Komitetas.

Šis Komitetas, žinodamas, kad neturime laisvos Lietuvos nei jos pramonės, mano, kad galima pasaulinėje parodoje parodyti lietuvių tautinį meną, architektūrą, braižinius bei piešinius, liaudies meną ir jo dirbinius, lietuviškus mezginius ir audinius, archyvinius dalykus, lietuvių spaudą iševijoje ir t.t.

Komitetas, nežinodamas kokių kas eksponatų galėtų paskolinti, prašo visų laisvam pasaulyje gyvenančių lietuvių pranešti kokius eksponatus galėtų minimai parodai paskolinti /Rašyti: Rev. L. Jankus, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y./ Atsiliepimą norėtume gauti iki 1963 m. liepos 1 d.

Šiuo metu norime tik suregistruoti, ką turime įdomiausio parodyti pasauliui /spėjama, parodą atlankys per 70 milijonų žmonių/.

Gavę informacijas tarsimės individualiai dėl lietuviškų eksponatų patalpinimo bei jų atgabenimo į New Yorką Pasaulinei Parodai, kuri prasidės 1964 m. balandžio 15 d.

LIETUVIŲ KOMITETAS PASAULINEI PARODAI

(pas.) J. Stukas
Pirmininkas

(pas.) Z. Jurys
sekretorius

Eksponatų Sekcija: (pas.) Kun. L. Jankus
(pas.) V. Butkys"

LIETUVIAI TĖVAI SALEZIEČIAI skelbia, kad ir šią vasarą jie daro vasaros vaikų stovyklą berniukams. Atostogoms numatytas laikotarpis nuo liepos mėn. 15 d. iki rugpjūčio mėn. 20 d. Priimami lietuviai berniukai nuo 10 iki 14 metų amžiaus. Vasarvietėj pragyvenimo išlaidos bus padengtos stovyklos vedėjų saleziečių. Kelionės reikia apsimokėti patiems stovyklautojams. Vykstant grupėmis gaunama geležinkelio bilieto papiginimas. Registruotis reikia sekančių adresu:

Instituto Salesiano Lituano
CASTELNUOVO DON BOSCO (Asti)
 Italija.

L.V.S.gos "RAMOVĖ" Melbourno skyrius. Lietuvių karo invalidų šelpimo komitetas prašo žinių apie Lietuvos karo invalidus šalpos reikalu. Kr.V-va prašo apylinkių valdybas ir atskirus asmenis suteikti atitinkamas žinias.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI.

Kun.V.Šarka prieš kiek laiko buvo pataręs rašyti testamentus. Tai geras patarimas. Kai kas teiraujasi, kaip yra testamentai sudaromi, kad jie turėtų teisinės galios. Mėginsime trumpai svarbiausius reikalavimus patiekti.

Civilinės teisės, kaip ir kitose srityse be tėvynės svetimšaliai pabėgėliai yra prilyginti vokiečiams. Tuo būdu testamentų sudarymo įstatyminiai nuostatai yra tie patys vokiečiams ir pabėgėliams. Vokietijos įstatymai saugoja privatinę nuosavybę. Kaip atskiri /fiziniai/, taip ir teisiniai asmenys savo turtą gali laisvai rikiuoti ne tik kol yra gyvi, bet, gali palikti patvarkymus, kas su turtu turi atsitikti ir po savininko mirties. Palikėjo paskutinė valia turi būti išreikšta nustatytos formos aktu. Todėl ne kiekvienas palikėjo valios pareiškimas, pavyzdžiui pasakymas žodžiu, turi teisinės galios. Testamentas turi būti sudarytas nustatyta forma! Tų formų yra kelios. Imsime paprasčiausią ir dažniausiai vartojamą. Tai bus savo ranka palikėjo surašytas ir pasirašytas testamentas. Paduodame tokio testamento pavyzdį:

- Mein letzter Wille!

Ich, der Angestellter Jonas Pavalkis, wohnh. in Hamburg, Grosse Allee 41, setze hiermit meine Ehefrau Ona Pavalkis, geb. Katiliūtė, zu meiner Alleinerbin ein.

Hamburg, den 15. Mai 1963.

Jonas Pavalkis

Šios rūšies testamentas būtinai reikia ištisai rašyti savo ranka ir pasirašyti. Mašinėle surašytas ir pasirašytas testamentas negalioja. Būtinai taip gi reikia įrašyti testamento surašymo vieta ir laikas. Rašyti vokiečių kalboje.

Testamentas reikia laiku sudaryti! Jo sudarymo nereikia atidėlioti, nes nė vienas nežinome, kada kurį mirtis gali ištikti.

Daugelis neturime artimų asmenų, kuriems norėtume savo turtelį palikti. Tokiems asmenims patartina paveldėtoju skirti Vasario 16 Gim-

naziją, bendruomenę ar kitą kurią lietuvišką instituciją. Nesant artimų giminių ir nesudarius testamentu, turtas atitenka valstybės išdui.

Taip surašytas privatus testamentas gali būti paliktas namuose saugoti, ypač kai yra artimųjų, arba perduotas saugoti apylinkės teismui /Amtsgericht/. Kas turi priėmęs saugoti testamentą, kuris nebuvo perduotas valdiškai /teismo/ apsaugai, yra įpareigotas neatidėliojant, kai tik sužino apie testamentu sudarytojo mirtį, testamentą perduoti teismui.

Kai palikimas yra didelis ir turtiniai santykiai komplikuoti, testamentu sudarymo reikalu patartina kreiptis į teisėją ar notarą.

PER TARPTAUTINIŲ IR VOKIETIJOS RAUDONUOSIUS KRYŽIUS PAIEŠKOMI

ŠIE ASMENYS:

BACEVIČIUS Juozas, gim. 1894 m. Marijampolės apskr.
BARTKUS Aleksandras, sūn. Petronelės, gim. 16.9.1923 m., Kenstaičiuose.
BALIUKIENE Marija-Juškaitė, d. Juozo, gim. 1907 m. Rokiškio apskr.
BOM-DAUGINAITE Elena, d. Jono, gim. 1915 m., Osteikiai/Lietuva.
GAILIUS Mari, gim. Lietuvoje.
GANSIAUSKAS Stasys, sūn. Kazio, gim. 1916 m., Šešuolių kaime.
GRYBAUSKAS Petras, gim. 1924 m. sausio 27 d. Subačiuje, Kupiškio apskr..
GENYS Petras, pulkininkas, tarnav. 7 ir 6 p.p.
JAUNITIENE Stasė-Walejšytė, d. Antano, gim. 1926 m., Mažeikių apskr.
KAZLAUSKAS Albinas Antanas, gim. 1929.12.3 d., Valatkų kaime.
LINGAITIS Juozas, gim. 5.10.1921 m.
KRYGERIS, vyr. ltn., tarnavęs 7 ir 6 p.p. nuo 1927 m.
MICHELEVICIUS, kpt. " " " "
PECIULIS Alfonsas, sūn. Anupro, gim. 1907 m., Galiewka kaime, Lietuvis.
SAVANORIS Stanislovas, dabartiniu metu gyv. Kanadoje.
SESTOKAS Jonas, gim. 1911-1913 m. Virbalyje.
SESTOKIENE Janina-Šliužytė, gim. 1917 m., pianistė.
WALANTONIENE Agota, d. Kazimiero, gim. 1912.6.1 d., Biržų apskr.
YGANTAS kpt., tarnav. 7 ir 6 p.p. nuo 1927 m.
WARNCKE Ernst.
PONUŠKA, prieš karą tarnavo Lloyd b-vėje Kaune.

*****

SPORTO ŽINIOS

Š. m. gegužės mėn. 10 d. Lietuvių Vasario 16-sios Gimnazijos krepšininkai sužaidė dvi krepšinio rungtynes prieš Heppenheimo gimnazijos krepšininkus.

Abejas rungtynes Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos vienetas laimėjo 62:44 (39:22) ir 42:18 (20:14).

Plačiau rungtynes aprašysime sekančiose "Informacijose".

*****